

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

Št. 51.

Kranj, 23. decembra 1939

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40- din, polletno 20- din,
četrtletno 10- din.

Mir ljudem na zemlji!

Klic miru in ljubezni, klic božičnega veselja in radosti bo spet odmeval po vsem krščanskem svetu. Odmeval bo v dušah in srcih, budil tajne in skrivnosti svete, božične noči, razsvetlil bo vsa naša pota in pregnal mrak in tesnobo, ki je v nas.

Ali nismo danes bolj kot kdajkoli potrebni resničnega, pravega božičnega miru in veselja, da se ogrejemo ob ognju tiste božje ljubezni in milosti, zavoljo katere se je rodil božji Sin, da odreši svet. Svetloba, ki je zazarela nad Betlehemom v prvi božični noči, ko se je božja Beseda v človeški podobi naselila v revnem hlevčku, si je z vso svojo močjočestostjo tudi v naš čas, kliče in vabi nas, da pohitimo in pokleknejo v zbrani molitvi k jaslicam novorojenega božjega Deteta. Vsako leto nanovo se v naših dušah, če so zadostno pripravljene za sprejem tega velikega in globokega doživljanja, rodi božji Sin. Zato nam je Božič, ki nas spominja rojstva Gospodovega, tako drag in vesel praznik, ker pomenja inkarnacijo naših želja in prošnje po prihodni Odrašeniku sveta, za katerega smo prosili in molili v adventu.

Zopet in znova bomo doživljali vso nadnaravno lepoto skrivnostne božične noči. Zopet bodo zapeli zvonovi z vso svojo prelestno mehko in milobo, vabili in klicali bodo vernike v božji hram k jaslicam, slovesno, močno in radostno bodo oznanjali rojstvo Gospodovo, prav tako kot so ga oznanili v prvi božični noči angeli skromnim, preprostim pastircem, ki so se nahajali v bližini hlevca, kjer je prenočevala božja družina. Zopet bodo odmevale v cerkvah, v svetiščih Gospodovih božične pesmi in milijoni vernih kristjanov bodo prisluhnili klicu te svete, čudežno lepe noči. Iz neštetihih src bodo vrele in kipele k nebu tople molitve in prošnje k novorojenemu božjemu Sinu, da reši svet in človeštvo iz današnjih stisk, težav, greha in propada.

Tako ubogi smo, tako majhni in tako potrebni božje pomoči in božje besede, ki naj vnema v nas ljubezen do Boga in do bližnjega, ki naj vodi in uravnava vse naše misli in dejanja. Da bomo vsi združeni v ljubezni do novorojenega Zveličarja, da postanemo njegovi otroci.

Ali ni čas, v katerem živimo, nekako podoben oni dobi, onemu času, ko se je rodil božji Sin. Narodi se obračajo od Boga in hrume v sovraštvo in orožju, ker so pozabili njegove sladke besede. Evropa je razklana v dva velika sovražna, bojujoča se tabora, nova vojna meče pošastne sence nedognane bodočnosti na vse človeštvo. Na delu so sile, ki skušajo uničiti krščansko omiko, krščanski obraz Evrope.

Na svetu je zavladal nemir, kakršnega še ni bilo. Zadovoljstvo in veselje je izginilo iz src in duš, stare kreposti pravosti, vere in poštenja ugašajo, razrvane družinske razmere izpodjedajo temelje državam. Grobi materializem, ki propoveduje uživanje, uničuje odporne in moralne sile narodov in tira države v medsebojna nasprotja in trenja.

Socialne stiske pretresajo svet v temeljih. Na različne načine se skuša omiliti bedo, zaposliti državljane in nasiliti ljudske množice. Vse te rešitve, vsi ti različni sistemi in poizkusi, pa so nični povsod tam, kjer se rešujejo brez Boga, brez pomoči božjega Deteta, katerega spomin rojstva bomo praznovali, katerega bomo počastili v jaslicah. Ze prve dni po rojstvu so božjemu

Praznik slovenske univerze

Visoko odlikovanje našega voditelja g. dr. Korošca: častni doktorat

Slovenska univerza v Ljubljani, stoletni sen in hrepenenje slovenskega naroda po tej najvišji učni instituciji, je praznovala preteklo nedeljo 20 letnico obstoja. Poudarjeno je že bilo, da pomenja za nas jubilej 20 letnice večji dogodek, kot za druge stare univerze jubileji več stoletnic. S svojo univerzo v Ljubljani, v središču vsega kulturnega in narodnega ter političnega življenja, z uspehi, ki jih je ta naša mlada univerza dosegla, je slovenski narod pokazal izpričevalo svoje visoke kulturne zrelosti, svoje rasti, svojega vzpona med vrhove evropskih kulturnih narodov, ki so v tem pogledu rastle in se razvijali pred nami že stoletja.

Slovenska univerza pomenja zaključek borbe naroda in njegovih voditeljev za nastanek in ustanovitev šolstva vse od najosnovnejše šole, pa do najvišjega učnega in znanstvenega zavoda. Mnogokrat je zlasti v preteklem stoletju, ob prilikah, ki so budile nekaj upanja, zahteval naš narod svojo visoko šolo in tudi v novi, lastni državi je bilo treba precej poguma in borbe za ustanovitev univerze v Ljubljani. Zasluge mož, med katerimi je bil tudi naš voditelj g. dr. Korošec, so v tem pogledu neprecenljive in zaslužijo priznanje in pohvalo sedanje in vseh bodočih generacij.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II, ki je poslal na to slovesnost svojega zastopnika, se je vršila v nedeljo jubilejna slavnost slovenske univerze, ki je bila obenem praznik vsega slovenskega naroda. Slovesnost v proslavo 20 letnice so se pričele že v soboto zvečer s slavnostno predstavo v ljubljanski operi. Uradna proslava 20 letnica univerze združena s promocijo dr. Korošca je bila v nedeljo ob 10. uri dopoldne v slavnostno okra-

šeni zbornični dvorani. Navzoči so bili številni ministri z dr. Krekom na čelu, ban g. dr. Natlačen, oba škofa g. dr. Rožman in g. dr. Tomažič, slovenski senatorji in župani, ter zastopniki vojaških, kulturnih, političnih, gospodarskih in socialnih ustanov. Po nagovoru g. rektorja dr. Matije Slaviča je g. gradbeni minister dr. Krek razdelil odlikovanja, nato pa se je izvršila slovesna promocija g. dr. Antona Korošca za častnega doktorja ljubljanske univerze, kot priznanje za vse njegovo delo, ljubezen in prizadevanje ter pomoč. Dr. Korošec se je za izkazano čast in priznanje toplo zahvalil.

Ob 11. uri se je pričelo slavnostno zborovanje v veliki unionski dvorani, ki je bila polna samih odličnikov. Uvodni govor je zopet imel rektor univerze g. dr. Matija Slavič, ki je nato izbrpno orisal teh dvajset let razvoja in borbe slovenske univerze. Sledile so čestitke g. bana, zagrebške in belgrajske univerze ter slovenske Akademije. Zelo prišrčen je bil pozdrav zastopnika Hrvatov. Častni doktor dr. Anton Korošec je nato podal nekaj zanimivih spominov iz dobe, ko se je univerza ustanovljala.

Slovenska univerza in z njo ves slovenski narod sta dostojno počastila ta pomembni jubilej, z njim vred pa tudi priznala zasluge svojemu največjemu in najboljšemu sinu ter voditelju g. dr. Korošcu, ki je vsa ta leta, ko se nahaja na vodstvu države, tako ogromno storil in v dejanju pomagal slovenski univerzi, saj je zadnja štiri leta prejela od države za svojo izpopolnitve in svoje zgradbe lep dar okrog 50 milijonov din.

Slovenska univerza naj živi, raste in cveti!

M. Skerbec:

Proč s kolekturo!

Na Dolenjskem v vinorodnih krajih dobivajo po mnogih župnijah gospodje kaplani, cerkovniki in organizisti svojo plačo tudi v vinski bери, ki jo imenujejo kolektura. Ko jeseni pobirajo od hrama do hrama to bero, dobe najrazličnejše vrste pijače: nekateri dajo mošt iz gnilega grozdja, drugi iz zdravega, nekateri belo, drugi črno vino, eni najslabše, drugi najboljše, nekateri darujejo nemešano prešanje, so pa tudi nekateri, ki prilijejo kako „kapljo“ vode, seveda je tista kaplja več ali manj velika... No in iz te kolekture se rodi vino, ki mu pravijo kolekture. Nima kaj prida cene, ker nima re originalne berve, ne pravega pristnega okusa, ker je vse pomešano...

Na to kolekturo in na dolenjskega kolektura sem se spomnil, ko sem prebral dolgovezno modrovanje v zadnji „Sloveniji“ kjer skuša uredništvo tega lista polemizirati z mojimi članki v „Gorenjcu“ in z „Gorenjem“ sploh radi njegovih političnih člankov in meče vse v en koš: moja načelna — bolj dušno-pastirska razmotrivanja, politične članke „Gorenjca“, Katoliško Akcijo in strankarsko politiko, katoliško dejavnost in totalitarizem, papeža in klerikalizem.

Danes moramo že od vsakega količkaj izo-

braženega človeka pričakovati, da bo znal ločiti načelno versko kulturno debato od strankarske politike.

V člankih, ki sem jih zadnje čase napisal v „Gorenjcu“, sem se podpisal s polnim imenom in sem s tem jasno pokazal, da prevzamem osebno odgovornost za članke in vso njih vsebino. „Gorenjec“ pač ni kaka kulturna ali ideološka revija, je pač bolj političen list; če se kak članek podpiše s svojim imenom, je s tem že jasno povedano, da za članke ne prevzema odgovornosti ne uredništvo in ne politična stranka, za katero več ali manj piše dotični list. Za moje članke ne odgovarja ne uredništvo in še manj kaka stranka. S temi članki nima JRZ niti najmanjše vezi. To je razvidno iz oblike in vsebine vseh člankov, da se v njih skrbno ogibljem vsake strankarske polemike. Naivnež ali pa človek, ki noče videti resnice, bo iskal v teh člankih strankarsko politične namene.

„Slovenija“, njeni somišljeniki, ali pa tudi kdo drugi more poljubno prevačati razne politične strankarske kozolce, radi tega jih danes ne bo prijemal za ušesa noben duhovnik: nikdar bi mi niti na misel ne prišlo, da bi se angažiral s svojim podpisom in na svojo od-

Detetu njegovi sovražniki stregli po življenju. Tudi danes se organizirani brezbožniki in boljševiski bore proti njegovemu imenu, proti njegovemu kraljestvu in kraljevanju na zemlji. Kot v vseh dobah zgodovine, napadajo tudi danes njegovo božjo ustanovo — Katoliško Cerkev, ki ima svoj izvor in početek v Jezusu Kristusu.

V teh in takih časih je še prav posebno pomembno voščilo: „Mir ljudem na zemlji!“ Da bi se umirili vsi narodi in vsa ljudstva, da bi spoznala svoje za-

blode in zmot. Da bi se umirile vse strasti ter prenehala vsa sovražila in bi povsod zavladala pravica, ljubezen in mir. Da bi božje Dete razsvetlilo srca vsega človeštva in onih, ki vodijo in urejajo usodo narodov, ki pripravljajo mir ali vojno. Da bi bil ves svet in vsi narodi kot ena sama družina, zbrana ob jaslicah novorojenega božjega Deteta, kot pastirci v prvi božični noči. Da bi se povsod razlegal veličastni klic božične noči: „Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!“

Blagoslovljene in veselja polne božične praznike želita vsem naročnikom, sotrudnikom, prijateljem našega lista

uredništvo in uprava.

govornost proti politiki „Slovenije“ in njene kroga. Duhovniki vendar ne bomo nastopali v svojem duhovniškem svojstvu, da bi ovirali komu politično kariero, če kdo misli, da je v neki stranki premalo upoštevana njegova zmožnost za voditeljska in morda celo za ministrska mesta. Se manj pa bi mogli komu ovirati delo za kake politične ambicije, ki imajo seveda le smoter — narodov blagor. Kadar bo šel narod za njimi, bom šel tudi jaz za — narodom, če ne bo njih delo tudi v škodo katoliški dejavnosti ali katoliški akciji.

Sicer ogromna večina slovenskega naroda, oziroma vsaj oni, ki količkaj mislijo, tako sodijo, da je posebno danes potrebna enotnost vseh Slovencev, če hočemo doseči svoje slovenske ideale. Če danes kdo misli, da bo koristil svojemu narodu s tem, da strelja v hrbet vodstvu slovenskega naroda, ga bo pač masa slovenskega naroda obsodila, ni treba da bi se za to še duhovniki eksponirali, da bi s svojim podpisom branili kako stranko ali njeno vodstvo. Stranka naj se le sama brani, če se ji zdi sploh vredno reagirati na nastope nergačev, ki jih je med nami vedno preveč. „Slovenijo“ in njene izdajatelje bi torej prosil, naj nikar ne ustvarja kolekture v svojih predelih, naj ne mešajo strankarske politike z dušnopastirsko, oziroma ideološko kulturno debato.

Svoje članke v „Gorenjcu“ s podpisom, sem pač napisal kot praktičen dušni pastir, ki gleda vsak dan, kako razni zmešani elementi zastupljajo naš narod z napačnimi nazori in kako ubijajo slovensko katoliško dejavnost.

Iz članka v „Sloveniji“ pa bi sklepal, da dotični gospodje, ki so ga napisali, pač ne vedo, kaj je katoliška dejavnost, kaj je Katoliška Akcija in bi za to pač radi pomešali med njo mošt iz nezrelega grozdja, ki je zrastle v njih vinogradu. Svetoval bi, da bi si v uredništvu nabavili sledeče knjige dr. Odarja: „Katekizem o Katoliški Akciji“, „Temelji organizacije“ in pa „Pravila Katoliške Akcije“. Potem pa bi svetoval, da gospodje sodelavci pri „Sloveniji“ še enkrat preberejo moje članke in nato šele citirajo besede papeža Pija XII. Prosim torej, naj bo „Slovenija“ toliko poštena, pa naj ne napravlja kolekture iz politike in katoliške dejavnosti in ne iz JRZ in Katoliške Akcije. Je že skrajni čas, da se razčistijo pojmi in da se nam več ne servira tak kolekture.

BELEŽKE

Cudovito domoljubje.

V dolini tih selo je... tam blizu laške meje! Sredi sela stoji ponosni viteški dom z domoljubnim napisom: „Cuvajmo Jugoslavijo“. Stoji kakor nedotakljiv grad, ki vlada in deli pravico po zakonih. Državni interesi so mu najvišji. Kdo bi si upal dvomiti o iskrenosti te samohvale. Pa so vendarle finančni organi dobili na strehi tega viteškega gradu tik za napisom približno 52.000 komadov eksport cigarete, ki jih je oskrbnica doma pripravila za prodajo, katere je že Peter Zivković prepovedal. Naše razočaranje je bilo veliko. Sedaj ne vemo, ali ta viteška trdnjava čuva eksport cigarete ali Jugoslavijo!

Kdo je manjkal na proslavi 20 letnice slovenske univerze: „Slov. dom“ z dne 20. dec. poroča: „Na uradni proslavi dvajsetletnice našega vseučilišča v univerzitetni zbornici je bilo opaziti zanimivo vrzel: manjkal je dr. Andrej Gosar, lanski dekan tehnične fakultete, tiste fakultete, ki je prav omenjeno leto po zaslugi dr. Korošca dobila največ za svoje potrebe. Vzdržal se je proslave velikega slovenskega dogodka in sedel v kavarni.“

Joža Herfort:

Božična blagovest

(Odlomek.)

V daljavi se je zgubljal svečana pesem zvonov. Brda in logi so počivali pod deviško odejo bele starke. Na griču za gradom je brlela ob samotnem križu lučca in metala po zgaženem snegu begotne sence. Ob križu je stalo dekle, glavo je upognilo v nemi bolečini.

Preko bledega lica ji je padal snop pšenično rumenih las, iz oči, v katerih se je zrcalilo nebo v vsej svoji sinjini pa so polzeli biseri in se zgubljali v beli, log in hrib pregrinjajoči prelesti.

Mrko, temno obličje starega gradu je pogledalo z rdečimi zlokobnimi očmi v nastajajoči mrak, grad so jeli počasi razsvetljevati, sobano za sobano, kakor je ukazala gospa — potreba. Jela, grajska gospodična, se je ob križu zdrznila, zavarovala lučco in spešila v grad. Divje lajanje psov jo je sprejelo in osorni glas starega oskrbnika je vpadal v zavijanje psov, ko je karal posle.

Jela si je očistila obutev, pa že ji je dejal oskrbnik:

„Gospodična, gospod graščak vas čaka v sobi ob kaminu.“ Dekle se je zdrznilo. Stročega očeta se je balo, star, betežen, nadležen in siten je bil. Preobleklo se je in počasi stopalo proti očetovi delovni sobi. Stari Alfred pl. Zajc je hčerko že čakal.

„Jela, kje si bila, da si me tako dolgo pustila čakati?“

— Očka, Lovru sem nesla lučco!
Molk, molk. Bolestna tišina, ki je obema parala dušo in srce.

*

Bilo je popoldne pred svetim večerom. Dolgi dvajset let je že preteklo od tedaj. V gradu je bilo vse živo, bile so velike priprave za svete božične praznike. Starega Alfreda je popadla nevolja, poklical je sina Lovra, vzel puško, odklenil tolpo psov in odšla sta na lov. Na predsedljaju gore nad gradom je ostal graščak, sin pa je šel v strmo grapo na lisčje stojišče. Psi so se vse dolgo popoldne zaman trudili, da bi izvrtali kakršnokoli sled, tik pred mrakom, pa se je oglašil v grapi pod Lovrom besen pasji lajež. Gonja je šla križem kračem po dolini, nakar je pri Lovru počil strel, skoro nato še dva, nato je zavladala smrtna, da, prava strahotna smrtna tišina. Stari Zajc je čakal do teme, klical zdaj sina, zdaj pse in z nočjo nevoljen odšel v grad. Kmalu za njim so se pritepeno in prihuljeno vtihotapili v hlev psi, Lovra pa ni bilo. Že so pokadili in pokropili z blagoslovljeno vodo vse prostore, ko je ukazal stari Zajc oskrbniku in hlapcem, da so šli iskat Lovra. Na stojišču v grapi pod predsedljajem gore so našli Lovra z mrtvo lisico, izstreljeno puško in prebitimi prsmi — mrtvega. V gradu je zavladal molk in žalost, gospa Ema, blaga tiha žena je v globokem molku in žalosti zbolela, podarila življenje nežnemu, neboljjenemu črviču in usahnila, zvenela, kot roža, ko ji zmanjka vode in sonca.

*

„Jela, moja hčerka Jela, sedi k meni, betežnemu starcu in praznuj z menoj božični večer, zopet žalosten, pust in prazen božični večer.“

— Očka ne, ne tako! Nežno se je privila k očetu in naslonila svojo glavo na očetove prsi. Molčala sta, poslušala prasketanje ognja, ki je lizal cepanice, vmes pa sta zdaj, zdaj prisluhnila svečani pesni zvonov, božičnih zvonov, ki so ljudji vabili v cerkev in naznivali pričetek velikih praznikov.

Na hodniku so zaropotali težki čevlji in začula tiha molitev. Graščaku se je pomračilo lice. Nekdo je potrkal. „Naprej!“ je osorno revsknil stari Zajc.

Vstopil je stari oskrbnik, gologlav s posodo z blagoslovljeno vodo, za njim je boječe stala vélika dekla.

„Blagoslovljene praznike vam želimo in prosimo Boga, ki se bo nocoj o polnoči rodil, prosimo malega Jezuščka, da bi prinesel, pravzaprav vrnil mir v dušo in smeh na lice, v telo pa zdravje.“

„Že prav Matevž, tudi jaz želim vsem vse dobro, ti jim pa daj vina!“

— Gospod, če dovolijo, smemo k polnočnici? Starec je za hip povsobil pogled, nato pa trdo, kratko dejal: „Za voljo mene — če, ali pa ne! Pojdi!“

V sobi je bil spet molk, ki ga je motilo le prasketanje plamena in pa zdaj zdaj pasji lajež izpred hlevov.

Alfred pl. Zajc se je globoko zamislil, Jela pa je plašno strmela v strahotno praznino, ki ju je obdajala.

Prej kot se je Jela zavedla, ji je zdrselo po bledem licu solza. Starec je opazil nežni biser, ki je padel na težko preprogo.

„Jela, Jelka! Zakaj jočeš? Saj je danes sveti večer!“

„Saj baš zato! Očka, kje pa je še tako žalosten sveti večer, kot ravno pri naju?“

„Jela, hčerkica moja! Tudi tvoj Božič bo letos vesel! Čuj, kaj ti je namenilo za svete praznike očetovo srce!“

Jela je svetlo pogledala in prisluhnila toplim besedam sicer vedno tako osornega očeta.

„Tebi na ljubo bom — jenjal loviti!“ „Ka...?“ Jeli je v grlu zastalo vprašanje.

„Le poslušaj dušica! Globoke razloge imam za to!“

Dvajset let je minilo nocoj — Lovro, moj edinec počiva že dvajset let pod grudo in dvajsetič je danes zagorela nocoj na njegovem grobu lučca, v mojem srcu pa plamen spomina, grozno bolečega spomina. Veš vse, pa ti ne bom še enkrat pripovedoval in si še enkrat paral srca z ono krvavo zgodbo, za katero ne bom dobil na tem svetu nikdar razlage. Boli me ta spomin in peče. Večni ogenj, tu, Jela, tu notri v srcu.“ Prenehal je, globoko sopol, hitro in sunkovito in upiral oči v plamene, ki so lizali suhi les.

„Dvajsetič se je danes povrnil praznik miru, meni pa ni prinesel ne miru in ne tolažbe! Zato ne maram božičnih dni! Vendar pa zavoljo tega ne bom opustil lova. Čuj dalje!“ Spet je prestal, šel po sapo in nadaljeval z globokim otožnim glasom.

„Kmalu pa bo spet minulo dvajset let, kar je umrla tvoja mamica, pustila tebe in mene samega. Veš, hčerkica, tvoja mati in moja žena je težko umrla! Joj, če bi ti videla njen poslednji pogled, kako je lovil vse, kar je bilo okoli nje, kako je prosil belo ženo, naj je ne vzame in koliko obupa je bilo v tem pogledu. Obupa in — strahu in obtožbe nad krivičnostjo tega sveta in življenja. Ti je nisi pustila umreti! Ti, Jela, ti! Pa njeno telo! Njene grudi! Kako je hroplo v njih, kako so se dvigale — padale, hoteč s silo ohraniti telesu moč življenja! Nato pa samo en stok, samo en zamolkel, bolšten jek umirajočega telesa in duše, ki se je poslavljal od naju in — končano je bilo!“

Stari graščak in njegova hčerka sta molčala, obema so tekle po licu solze. Enemu preko nazoranega obraza, na katerem je pustilo življenje mogočno neizbrisno sled, drugemu preko nežne polti, barve najčistejšega alabastra, brez gube ali pege. Solze pa niso prizanašale ne mladosti niti starosti, nad oba je prišla težka ura, ko so se odgrinjali raz temačnih podob spominov težki zastori.

„Tedaj sem podivjal! Divje sem pretepil zdaj hlapce, zdaj pse. Jel sem divje loviti. Dan za dnem je šla divja gonja preko dobrav in brd. Dan za dnem sem sejal smrt, smrt med divjad, ki sem jo prej tako ljubil. Čim bolj so rjove lajali psi, čim bolj je plakala smrtno ranjena divjad, temboj je v meni vrela kri. Ko je zapadel koncem svečana sveč sneg, sem nastavljal nešteto skopecev in pasti in njih dan za dnem pregledoval. Kar ni mogla opraviti puška, to je opravila past.“

Dvajset let je šla preko mojih logov, gajev in njiv divja gonja, dvajset let je trajal divji lov. Letos pa — o, letos mi je mučena divjad vrnila vso mojo divjost, vrnila mi jo je stotero, vrnila s stotero muko!

Jeseni se je začelo, včeraj končalo, končalo za vselej!

Komaj sem čakal lova na srne. Že je pel lovski rog, že je šla divja gonja čez grape in rebri. Prvi strel na srno, strel s kroglo! O, da ne bi dvignil puške! Prokleti trenutek, ko se je razlegal strel in je srni prebil hrbet. Zival je divje zajokala, zaplakala in nič več ni mogla z mesta. Planil sem k njej, že sem imel v roki lovski nož, da bi ga ji zabodel v zatilje in ji pretrgal nit življenja. V hipu sem obstal kot okamenel in drhtel, drhtel po vsem telesu kot malo dete. Srna me je gledala, gledala začudeno preplašeno in obupano, obenem pa obtožujoče. Tedaj me je zabolelo, zabolelo prav pri srcu — prav ta pogled sem že nekje videl, to oko me je že gledalo — tako, tako je gledala poslednjič tvoja mamica, moja žena, ko je umirala, pa ko ni mogla, ko si ni upala umreti. Spet je bolelo, tako bolelo, kot tedaj, ko je umirala rajna... In potem v grajskem drevoredu... Rahlo je rosilo, za lov ni bilo pripravno. Vzel sem puško z majhno kroglo in šel streljat v drevored srake, te vražje ptice, ki jih že od nekdanj nisem mogel videti. Kar je smuknila čez pot veverica in odbrzela na drevo in me iz rogovile zvedavo gledala. Dvignil sem puško, rahel pok in živalca je počasi drsela na tla, krčevito se oprijemaje s tačicami debla. Potem je padla na tla in pobral sem jo. Prsa so ji hropila, grdo hropila in spet sem čul ono hropenje, ki sem ga že nekdanj čul. Gladil sem ubogo živalco, ki ji je ugašalo življenje. Še dobro vem, da sem dejal tedaj že kot brez uma: Veverička, živalca uboga, saj te nisem mislil tako! Veš, tako je ubožica hropila, hropila, oh in moja žena, tvoja mati je tudi hropila, tako hropila, tedaj, ko je morala umreti, ko se je branila bele žene, branila zavolje tebe in mene.

Mesec kasneje je zapadel sneg, in spet so pele pasti. Takoj drugo jutro sem našel v pasti lepo lisico. Samo za nogo se je ujela. Potegnili sem iz žepa samokres, pomeril na glavo in sprožil. Res, da je bila takoj mrtva, toda pred smrtjo je tako zastokala, tako bolešno zajejala, da sem oni dan divjal po hostah ves dan brez miru, brez miru in pokoja. Vse muke moje žene in tvoje matere so se mi letos novovile v strahotnih krvnih igratih, živali in narava — maščevane so bile

neštete žrtve. Postavil sem puško v kot, jenjal sem loviti — jenjal z današnjim dnem, da bi se mi vrnil v srce spet mir...“

Tišina, tišina kot ob smrti, kot ob bridkem doživetju. Dvoje strtih src je molčalo in bilo v istem taktu, v istem hrepenenju. Jeli so spet polzele po licu solze in hte je dejala staremu graščaku:

„Atek, ah, atek danes bo prinesel Jezušček nama obema mir! Saj danes je praznik miru, praznik odpuščanja, praznik ponižanih in nazhaljenih...“

Kot njej v odgovor so se oglašili svetonočni zvonovi, k polnočnici so vabili. Soba je še dišala po kadilu, v kaminu je zamiral ogenj. Starec je v nemi boli strmel pred se, Jela je iskala njegov pogled. Počasi je dvignil obraz — tedaj je Jela toplo, a vseeno še plašno dejala:

„Res, atek, Jezušček bo dal nama mir, prosim, prosim, obiščiva ga in ga prosiva za mir! Pojdiva k — polnočnici!“ Starec je spet povsobil obraz, ves siv mu je bil, bolščal v tla in molčal.

Jela je v strahu čakala odgovora.

Stari Zajec se je hipoma sunkovito dvignil, odprl duri in zaklical: „Matev! Matevž!“

Spet mir, strahoten molk. Kmalu so ga prekinili drsajoči koraki. Stari Matevž je pridrsal počasi, bil je že praznje oblečen.

— Zelijo, gospod?“

„Zaprezi, gremo k far!“ Obstal je stari oskrbnik, začudeno odprl usta in strmel. Jela je zajokala na glas in se vrgla očetu okoli vratu. Stari Zajc je brez besed in brez moči položil hčerki glavo na ramena. Matevž pa je počasi oddrsel po hodniku, si otrnil debelo solzo, se močno useknil in tiho dejal:

„Kristus se je rodil!“

Slike za nove delavske knjižice: FOTO JUG - KRANJ

Dobičkanosno delo protidržavnih elementov

Na vse mogoče načine se nekateri trudijo, da bi oškodovali naše javne blagajne. Tako so v ponedeljek 11. decembra zvečer naši finančni organi zalotili v vasi Sovodenj tovorni avto, obrnjen proti Italiji. Na poseben način obvestilne službe že o namerah tega vozila obveščeni, so obšli to tovorno vozilo neopaženo in ga čakali, ko se je vračal iz te obmejne vasice proti Skofji Loki in to tik za samo vasjo. Vozač, ki je opazil puške z naperjenimi bodeži, je seveda vozilo zaustavil, iz njega pa je v temni noči skočila oseba v potok in dalje v gozd. Vozilo, ki je last znanega avtoprevoznika Mraka iz Loga nad Skofjo Loko, je bilo natovorjeno s tihotapsko robo. Nič manje kot

145 kg gume za tovrone avtomobile, 250 kg riža, 112 kg sadnih konzerv, do 10 kg aluminijaste posode za kuhinje in za priboljšek še precej steklenic šampanjca, ki ga pa ne bo pil lastnik tihotapskega blaga, nego oni, ki da več, je bil ta plen. Vozilo z vsemi finančnimi organi ter s šoferjem Mazek Venceslavom in drugimi pri tihotapstvu zaloteni osebami je bilo prepeljano v Ljubljano pristojnemu carinskemu oblastvu, vse prizadete pa čaka nemala denarna ali zaporna kazen.

Razumljivo, da bo končno preiskava ugotovila tudi to, kdo je v temni noči pobegnil preko vode v gozd. Tako protidržavno delovanje zasluži vse obsodbe.

Vsem našim cenjenim odjemalkam in odjemalcem želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto in se za nadaljno naklonjenost priporočamo

ANDREJ OGRIZEK

prva kranjska pletilnica

MINKA OGRIZEK

trgovina galanterije, modnih pletenin, ročnih del

VEDNO V VELIKI IZBIRI NA ZALOGI:

Priznana lepe pletenine lastnega izdelka za dom, za šport po najvejših krojih, tudi po meri.

Galanterija, damsko perilo, rokavice, nogavice, čipke, robci, kravate, kape.

Ročna dela in ves potrebni material, volna vseh vrst in barv, DMC prejce in CMS material, miljeji, prtji, garniture, blazine, garni, svile in kvačkanci itd.

Enflanje, ažuriranje, plisiranje, predtiskanje, strojno in ročno vezenje perila, monogramov, oblek in zaves, hitro, lično in ceneno!

NAŠE GESLO:

Postreči Vam vedno z najboljšim blagom, ker slabo blago je dvakrat drago!

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Kabel. Poročali smo že, da je od pošte pa do preko savskega mostu napeljan zračni kabel, ker so morali radi modernizacije drž. ceste podreti vse brzovajne in in telefonske drogeve. Sedaj pa napeljujejo zračni kabel tudi od pošte navzgor do Bekselna, to se pravi, kjer bo cesta popravljena. Ko bo dograjeno novo pošto postopje, bo vsa telefonska in telegraf-ska napeljava prišla v zemeljski kabel.

Hiša cestnega odbora ob cesti na Golnik je v surovem stanju dograjena in prav lepo zaključuje vso stavbno fronto z Majdičevo in Zupančičevo hišo vred. Hiša je enonadstropna in bo imela spodaj pisarne, zgoraj pa stanovanja, na dvorišču pa bodo garaže in skladišča.

Občni zbor KSK. Za 20. decembra sklicani občni zbor „Kranjskega Sahovskega kluba“ je bil preložen na 27. XII. in se bo vršil ob 20. uri v lovski sobi hotela „Stara pošta“.

Sklepalo se bo o obstoju ali razpustu kluba. Združenje krojačev in krojačice priredi pri-krojevalni tečaj za damsko krojenje. Začetek bo dne 2. januarja ob 9. uri dopoldne. Prijave se sprejemajo pri Združenju v Kranju, Gasil-ski trg 7. istotam se dobe vse informacije.

Občni zbor. „Podružnica Sadjarskega in Vrt-narskega društva v Kranju“ sporoča, da se vrši redni letni občni zbor na dan sv. Stefana 26. decembra ob 9. uri dopoldne v stari ljud-ski šoli Poleg običajnega dnevnega reda bo pri zadostnem številu interesentov ustanovljen nov odsek za zelenjadarstvo.

Soferski izpiti poklicnih šoferjev in samo-vozačev motornih vozil, se bodo vršili za sre-ze Kranj, Radovljica in Skofja Loka v sredo, dne 3. januarja 1940 ob 8. uri pri sreskem načelstvu v Kranju.

Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnjice, pravočasno vložijo pri sreskem načel-stvu v Kranju.

TRBOJE

Za 1. december je nastopila tudi naša šolska mladina z lepo igrico „Kraljevič in Pepelka“ pod vodstvom g. učitelja Rudolfa Debeljak-a. Otroci so pokazali, da so pod vodstvom vodja, ki zahteva red in disciplino.

Ker so se res lepo odrezali, so na željo občin-stva ponovili še enkrat v nedeljo 3. decembra.

Prosvetno društvo priredi v svoji lepi dvorani prelepo ljudsko igro v 7 slikah „Zagorski zvonovi“. Igro pridite pogledati v torek na dan sv. Stefana ob 3. uri popokne.

Iskreno vabi odbor.

TRZIC

Avtobusna nesreča na Ljubljanski cesti. Tež-ka nesreča se je pripetila v petek 15. t. m. ob polj 8. uri zvečer na odcepu Kolodvorske od državne ceste. Neki Hrvatje iz Ozalj so pripeljali na trg iz kolodvora z ročnim vozilkom na državno cesto. V hipu je privozil Goriča-nov avtobus. Drug droger se nista mogla umakniti, čeprav je šofer zavozil toliko na stran, da je zadel v škarpo in zelo poškodo-val karoserijo avtobusa. Šipe so bile razbite, potniki prestrašeni, vendar ni bil od potnikov nihče ranjen. Bila pa sta hudo poškodovana Joso Lončarič in Karlo Hrvat. Oba so takoj prepeljali k zdravniku. Lončariču je čg. ka-pitan Zaletel podelil sv. zakramente z zadnjo popotnico, nakar so ga odpeljali v bolnico, a je že med potjo umrl. Star je bil 30 let, zt-pustil je družino s 5 otroci. Doma je iz občine Ozalj na Hrvaškem. Karol Hrvat ima zlom-ljeno nogo in je tudi moral v bolnico.

Večerni vlak. Občina je zaprosila direkcijo drž. žel. naj zopet upelje ukinjeni vlak z od-hodom iz Trzica ob 19.09 in prihodom v Tr-zič ob 20.56. Direkcija je odgovorila, da bo stavila ponovni predlog na Glavno direkcijo državnih železnic v Beogradu. Upamo, da ta korak ne bo brezuspešen.

Cevljarji tečaj. Združenje čevlj. mojstrov za sodni okraj Trzic, obvešča svoje člane in pomočnike, da je banska uprava na prošnjo odobrila strokovni čevljarji tečaj. Vse, ki se za tečaj zanimajo, prosimo, naj se zglase v nedeljo 24. decembra 1939 ob 2. uri popoldne v stari šoli v Križah. Poznejše prijave ne bo-mo mogli upoštevati. Cevljarji, zopet imate priliko, da se kaj naučite. Tečaj bo vodil priz-nani strokovnjak g. Steimann Jože iz Ljublja-ne.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0/50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne diva-ne i. t. d. izdeluje solidno in po nizk ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Odda se suho novo trosobno, dvosobno in eno-sobno stanovanje z vsem komfortom, pritikli-nami in eventualno tudi z vrtom, na Klancu. Poizve: Jenkova 5-I. Bren.

Meblrano sobo oddam dvema gospodičnima ali gospodoma z dobro domačo hrano s 1. ja-nuarjem. Vprašati gostilna „Plan“na“, Huje.

Proda se parcela 650 kv. m. vel ka, v bližini Kranja ob cesti na Golnik. Poizve se Bada-lič Ivan, Hrustje 23.

2 hlapca h konjem sprejmemo takoj. Plača din 300.—. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Oddam lokal na Primskovem št. 13, primeren za trgovino ali obrt. Poizve se v upravi.

Sprejem dekle vajeno samostojne kuhe in drugih gospodinjstkih del., pošteno, snažno in zdravo. Nastop 1. do 15. jan. Naj se oseb-no predstavi. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Halo! Halo!
Predno kupite kakršnokoli darilo: ure, zlatino, srebrino, si oglejte bo-gato zalogo v strok. urarski delavnici
Drago Šegregur
K R A N J, Vidovdanska cesta št. 15.
Najboljše! Najcenejše!

VSAKOVRSNO POHIŠTVO

dobite najceneje V ZALOGI POHIŠTVA

„LIPA“

K R A N J - Layerjeva ul.

Vsa slikarska dela izvršim hitro in poceni, sedaj v jeseni. Prevzemam napise, kažipote, firme z raznimi imeni, tudi poceni. - Pišite na naslov:
VOMBERGAR JERNEJ
SLIKAR IN PLESKAR
CERKLJE ŠTEV. 30 PRI KRANJU

B. RANGUS
ZLATAR IN SODNI CENILEC
K R A N J

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetni-ške izdelke iz-vršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

SPECIALNA TRGOVINA BARV
J. Grebensek
K R A N J
Vidovdanska c. 6

Neveste! Udobno stanovanje je važen pogoj sreče v zakonu. Stanovanje po Vašem okusu pa Vam opremi najceneje z dolgoletno garancijo

tv. Mizarstvo Sloga
Božič Jože
K R A N J — S T R U Ž E V O

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želiva vsem svojim obi-skovalcem

Karel in Alojzija Pehar
Hotel „Jelen“

Vsem, ki so mi v letu 1939 izkazali zaupanje, se najtopleje zahvaljuje
SEKNE FRANC
mestni tesarski mojster
K r a n j
Želim vsem vesel Božič in srečno Novo leto in se še nadalje priporočam.

Vsem cenjenim odjemalcem želi
Veseli Božič
in se še nadalje toplo priporoča
ANTON KOS
strojno mizarstvo in zaloga pohištva
K R A N J — K L A N C

KRZARNSTVO KRANJ — specialna krznarska delavnica
BOŽIČEK KUPUJE: za otroke bele plaščke in garniturse vseh barv; za dame najmodernejše ovratnike, boe, pelerince, jopice, paleto-je, plaščke itd. po najnižjih konkurenčnih cenah samo pri trvdki
BERČIČ
TRGOVINA KOŽUHOVINE
K R A N J, P R I N O V E M M O S T U

Iskafix

SRAJCE S POLTRDIM NESKROB-LJENIM OVRTNIKOM SO NAJ-LEPŠE BOŽIČNO DARILO!

IVAN SAVNIK IN SINOVA
K R A N J

Planinci, za Božič v Valvazorjevo kočo. Iz-med gorskih koč in domov, ki so odprte vso zimo, je tudi Valvazorjeva koča pod Stolom. ki sedaj v novi stavbi nudi vse ugodje tudi v zimskem času. Iz Zirovnice do koče je pol-drugo uro hoda, pot je preorana, zato se vsem planincev nudi za praznike lepa prilika za primeren zimski izlet v planine. Koča je do-bro oskrbovana, celodnevni penzion stane din 45.— Pot je razorana, da je ta tura tudi po-zimi samo navaden sprehod.

ŠMARTIN PRI KRANJU

„Peterčkove poslednje sanje“ — božična po-vest o otroku, ki je že v mladih dneh občutil udarec revščine na svojih nebogijernih plečih. Le sanje so bogastvo te sirote. V čudovito le-pi božični noči ga vodijo in mu odpirajo sve-tove, samo mladosti dostopne. Po prošnji ma-mice, ki mu je umrla, ga popeljejo slednjic na zadnjo pot, odkoder ga Jezušček vodi v svoj večni dom.

Vsa ta lepota se nam odkriva v tej igri. Uprizorjena bo na Božič, dne 25. ob 3. uri pop. in na Stefanovo 26. decembra ob 7. uri zvečer.

BREG PRI KRANJU

Igra „Prost. gasilska četa Breg pri Kranju“ uprizori na praznik sv. Stefana 26. decembra ob 3. uri popoldne v gasilskem domu burko v 2 slikah: „Muhasti muzikant“. Po igri pro-sta zabava. Vabijo gasilci.

OLSEVEK

Prosvetno društvo v Olševku priredi na Ste-fanovo t. j. 26. decembra 1939 ob 3. uri popold-ne pretresljivo Vombergarjevo povojno dra-mo „Vrnitev“. Igra ima tri dejanja, je zelo le-pa, vodstvo pa v dobrih rokah — Odbor.

Ako imate kurja očesa in se Vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pe-dikuro, kjer Vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.— Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker Vam za malo denarja strokov-njaško popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Veseli Božič in srečno Novo leto želiva in se še nadalje priporočava

Zupan in Grošelj
kleparstvo
Kranj, Jenkova ul. 23.

Priporočajoč se še nadalje naklo-njenosti cenjenih gostov, želi istim prav vesele božične praznike ter srečno Novo leto

Miro Peterlin
hotel „Kranjski dvor“

Veseli Božič in srečno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Crobath Franc
manufaktura
Kranj

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 1940 želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Anton Vreček
trgovina

špencerija, porcelan, steklo, mešano blago. Se toplo priporoča za nadaljni nakup.

Poslužujmo se „PUTNIKA“ v Kranju

Vozne karte stanejo točno toliko kot na postaji, dobite jih dan, dva ali več pred odhodom, ako ste zadržani, lahko vozovnico vrnete.

Preden se podaste na pot, pridite na brezplačen posvet k „Putniku“.

RADIO APARAT ZA VAS

že od din 890,- dalje
2 cevni din 1350,-
3 cevni din 2200,-
4 cevni super din 2750,-

Ugodnosti, kot jih še ni bilo. Prodaja se tudi na obroke. Za praznike ugoden nakup.

M. Krašovec, Kranj, na Bekselnu

Vesel Božič in srečno Novo leto želita vsem cenj. odjemalcem oz. gostom

Marenčič Rajko

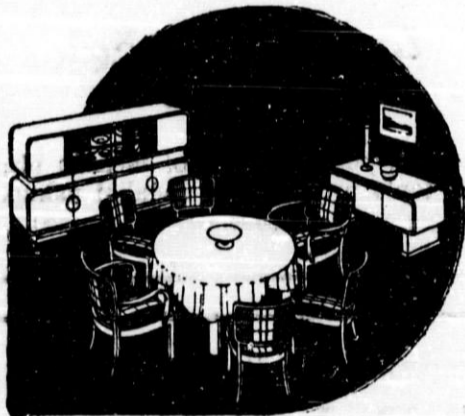
trgovina z mešanim blagom
KRANJ

Marenčič Marica

gostilna pri „Benku“
Križe

gostilna „Zlata riba“
Kranj

Vsem odjemalcem želi srečne in blagoslovljene božične praznike ter uspeha polno Novo leto

Jurij Pollak

strojno mizarstvo
KRANJ

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenj. gostom in se jim še nadalje priporoča

Kumer Antonija
gostilna pri Zorcu

Vesel Božič in srečno Novo leto želita vsem obiskovalcem gostilne „Planina“ ter se priporočata

Marta in Marjan Pollak
Sprejemajo se abonenti!
Za praznike na kolone!

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem tvrdka

M. Česenj, Kranj
leseno žimnato, košarsko blago

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem ter se jim še nadalje priporoča

Rajko Jeršin
mesar in prekajevalec
Kranj

Vesel Božič in srečno Novo leto želi novi oskrbnik Šmarjetne gore ter se priporoča

Niko
Za praznike na kolone! Pot lepa!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem cenj. gostom

gostilna Bekselj
Kranj

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem cenj. odjemalcem tvrdka

Bitenc Ivan
trg. dvokoles - Kranj

Vesel božič in srečno Novo leto želi

MODISTINJA
in
MODNA TRGOVINA

Orosel
nogavice, rokavice, perilo itd.

Vsem svojim cenj. odjemalcem želi vesel Božič in srečno Novo leto ter se za nadaljno naklonjenost najtopleje priporoča

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najboljši

Vesele božične praznike in blagoslovljeno Novo leto želi vsem svojim članom

Gorenjska kmetijska zadruga
KRANJ

Mimica Zagorska:

48

Marija Taborska

Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje)

„Dajte, odgovorite. Glejte, zaradi tega sem živegal toliko, da sem se prebil skozi turško nevarnost in sem prišel domov.“

„Tudi o tem sva govorila z očetom,“ je počasi rekel Lipe. „Kaj bi ti storil, če bi Polonica ne dala?“

„Če bi je ne dobil?“ je ponovil Martin in pritisnil roko na prsi, ker ga je Lipetova beseda zabolela. „Da bi mi jo ne dali? Oče Lipetov, vi vendar veste, da nisem morilec!“

„Seveda nisi! Ne jaz, vsa Gorenjska ve, da nisi.“

„Zakaj pa potem tako govorite?“

„Ali imaš dekleta rad?“

„Bog mi je priča in Marija Taborska.“

„Kaj bi storil, če bi jo izgubil?“

Zagonetna vprašanja so vzbujala v fantu strah. Globoko v svobodnjakove oči je gledal, toda stiri mož je umikal pogled.

„Kje je Polonica? Na Taboru?“

„Ne. V Radovljici.“

„V Radovljici.“

„Da. Danes zjutraj je odšla gori. To se pravi, se preden so zagoreli kresovi.“

„Tako je polnoči?“

„Da. S hlapcem sta šla, vrnil se je sam.“

„Ali je v turških rokah? Mrtva?“

„Ne. Bolje bi skoro bilo, da bi prišla Turkom v roke.“

„Kje pa je?“

„V kreppljih Leopoldovih.“

Martinu se je megllilo pred očmi.

Kako te veste? Kdo vam je pravil?“

„Hlapec je videl, ko jo je Leopold vlekel za roko v graščino.“

„Zakaj je ni hlapec branil?“

„Saj ni vedel, da ji preti zlo.“

Martin je pomišljal, naposled je rekel:

„V Radovljico pojdem in jo rešim, ali pa sam poginem.“

Ze se je obrnil, da bi šel, toda Lipe ga je potegnil nazaj!

„Nikamor ne hodi. Ne sili nalašč v pogubo.“

„Ne ubranite mi. Polonica je v nevarnosti.“

„Ti si še v večji nevarnosti. Pomisli, da Turki morda plenijo že po radovljiški okolici in naskakujejo že mesto samo. Kako boš prišel tja?“

„Pridem ali poginem!“

„Pogineš!“

„Naj poginem. Čemu bi še živel?“

„Pred Bogom je tvoje govorjenje grešno!“ je vzkliknil Lipe. „Misli na očeta, misli na grunt!“

„Oče! Grunt! Martina je sunilo naravnost v srce. Ne sme, res ne sme pasti pod turško roko. Niti ganiti se ne sme, da bi svojo nevesto rešil!“

Lipe je videl, da vega v sebi in mu je še prigovarjal: „Ne smeš iti v Radovljico. Tudi če se izmuzneš Turkom in prideš v mesto, trikrat gorje tebi. Izven postave si in če bi te ne mogli živega spraviti v ječo, bi te ubili.“

„Da, ubili bi me, za štirideset beneških zlatov bi pretili kri,“ je žalostno prjrdil Martin.

„Vidiš. Cuvaj se!“

„Oče Lipetov, vi ne veste, kako to boli.“ Fant je iskal besede, da bi prav izpovedal svojo bolečino, pa no bene prave ni našel. Naposled je bruhnil iz razbolele duše: „Tako me boli, kakor bi imeč zasajen v prsih.“

„Strašno te je zadelo in te še zadeva, nesrečni fant.“

„Pa je za vsako bolezen zdravilo, le zame ga ni. Še Marija Taborska se me noče usmiliti!“

„Tega ne govori! Kdo te bo očeval, kdo bo obvaroval, nas vse, če ne bo pri Bogu za nas prosila Marija, naj-“

varnejše zatočišče, najboljša zavetnica v turški sili!“

„Vse to dobro vem, pa mi je tako težko.“

Martin še ni odgovoril, ko je planil od nekod krik, zamolklo so zatopotala konjska kopita. Vilibaldov hlapec Ambrož je planil s konjem čez jarek, pri Lipetovem obzidju je obstal.

„Reči se, kdor se še more, Turki so tu!“

„Kje? Kje?“ sta osupla vpraševala Martin in Lipe.

„Ne daleč! V Jaslicah sem ušel. Kranj oropan, požgan, pri Pungratu so vdrli v mesto. Naklo gori, Strahinj je v plamenu! Nič več ne vem, od groze se mi meša. Beži, kdor še more!“

Ze je pognal konja na Tabor. Martin in Lipe sta obstala kot odrevenela, še preden sta mogla spregovoriti, so pred lesenim ogradam drugič zapele jeklene podkve.

„Vilibald!“ je kriknil Lipe.

Župan je videl sina, pa je planil s konja in hitel k njemu.

„Čemu sta tu? Hitro na varno! Hitro! Hitro!“

„Kje so Turki?“

„Glej, nad Bistrico je že ognjeni žar!“ Z zamegljenim očesom se je Vilibald tožno ozrl proti domačiji. „Še malo, še prav malo, pa bo zagorel naš starodavni dom!“

„Oče, Micko so ujeli Turki!“ je planil Martin iz svoje bolečine.

„Ze vem, Tit mi je povedal.“ Vilibaldov glas je bil trd, železen, ni se mu poznala bolečina. Ponosni svobodnjak je govoril kot župan s tistim zanosom, ki mu je lasten v vseh življenjskih važnih momentih.

„Kaj počne Tit?“

„Okrog hodi, joka in ženo išče.“ Glejte, žar nad Bistrico postaja krvav! Hitro se rešita. Lipe, ti z menoj na Tabor, ti pa . . . Zakaj si šel s planine?“

„Hotel sem rešiti Micko, hotel sem videti dom, tebe, oče in . . . in zaročenko.“

„Na Tabor pojdi,“ je vabil Lipe. Vsi te imamo radi, varen boš, ni se ti treba bati izdaje.“

(Nadaljevanje.)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
TER BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

Ž E L I

**HRANILNICA
I N
POSOJILNICA
V KRANJU (LJUDSKI DOM)**

Vsem cenj. odjemalcem želi vesele BOŽIČNE PRAZNIKE
ter prav srečno in zadovoljno NOVO LETO

manufakturna trgovina

M. KOKL - KRANJ

Priznana najlepša izbiral

Skrajno solidne cene!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem in se priporoča

JANKO RANT

špecerijska trgovina

KRANJ

Na debelo!

Solidna postrežba!

Na drobno!

Vesele božične praznike
želi vsem

Vinko Oselji

pečar
KRANJ, Glavni trg 18.

Vesele božične praznike in srečno
Novo leto želi svojim odjemalcem

Ana Kristančič

Kranj
Čevlji - snežke - perilo - nogavice!
Najnižje cene!

Vesele božične praznike in srečno
Novo leto želi vsem cenj. odjemal-
cem ter se jim še nadalje priporo-
ča lekarna

Mr. M. Rauch

Kranj, Mestni trg

Vesele božične praznike in sre-
čno Novo leto želi vsem cenj.
odjemalcem

M. Kanduč

nasl. Slavko Brinovec
modna trgovina

Kranj

Vesel Božič in srečno Novo
leto želi vsem cenj. odjemal-
cem in se jim še nadalje pri-
poroča mesarija

Klemenčič Janez

Kranj, Bleiweissova c. 24
in podružnica Štražišče

Vesele božične praznike in sreč-
no Novo leto vsem našim cenj.
odjemalcem želi tvrdka

Logar & Kalan

lastnik: Srečko Vidmar
KRANJ

Vesele božične praznike in Novo leto
želi vsem cenjenim strankam in se
jim še nadalje priporoča

Hvala Franc

zlatarska delavnica
Kranj

Vesel Božič in srečno Novo leto želi
vsem cenj. odjemalcem in se priporoča

Galjot Marija

damska konfekcija — Kranj

Blagoslovljen Božič in srečno Novo leto želi

ZABRETI IVAN BOBOVK pri
TOVARNA OPEKE LESNA INDUSTRIJA Kranju
 Pisarna KRANJ
 Telefon šte. 59.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi
 vsem svojim cenj. odjemalcem v vseh podružnicah

MLEKARSKA ZADRUGA
 (skupni obrat) Naklo pri Kranju

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi
 vsem cenj. odjemalcem

FRANC GORJANC
 KRANJ, veletrgovina z lesom in dežel. pridelki

Pozor! Ženini in neveste!

Nudim Vam veliko izbiro morske trave, žime, cvilha, posteljnih vzmeti (fedrov),
 in za vezanje istih, močne vrvice in motvoz.

Nadalje nudim cvilšne vreče, vrvi za perilo, kokosove predpražnike in razne
 taške iz motvoza. — Izdelujem vsakovrstno vrvarsko blago iz lanenega prediva.
 Imam pa tudi v zalogi vseh vrst vrvarsko blago kakor: štrange, uzde, vrvi,
 gurte, biče, bičevnike, motvoz vseh vrst itd.

Vsem mojim odjemalcem se najtopleje zahvaljujem in priporočam ter želim
 VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

A. ŠINKOVEC — KRANJ — vrvarna.

Vesele in srečne božične praznike ter srečno in
 blagoslova polno Novo leto želi

HRANILNICA in POSOJILNICA
 v Šenčurju

Vesel Božič in srečno Novo leto želi

Jakopin Ivan
 jermenar, torbar in sedlar
 Kranj, Prešernova ulica

Vesele božične praznike in
 srečno Novo leto želi

Franc Šink
 slaščičarna in svečarna
 Kranj

Vsem cenjenim poslovnim prijateljem želim
 vesel Božič in srečno Novo leto!

Rafael Batistič

trgovina s surovimi kožami in lojem
 Stražišče pri Kranju, telefon 50.

Kakor doslej, bom tudi v bodoče plačeval najvišje dnevne cene!

SMUČI
 e d i n a

Šport - bob sani
 izdelovalnica v Jugoslaviji samo pri

DOLENC JOŽE, kolarstvo - Stražišče pri Kranju

Vesel Božič in Novo leto želi

Dreja Rovan
 fotograf, STRAŽIŠČE pri Kranju

Vesele božične praznike in srečno
 Novo leto želi vsem cenj. odje-
 malcem trgovina

Antonija Bašar

Vesel Božič in srečno novo leto
 želi vsem cenj. odjemalcem

Rahonc
 mlekarina — Stražišče

Vesele božične praznike, srečno
 Novo leto želi cenj. odjemalcem

Mravlja Franc
 čevljarstvo — Stražišče

Vesel Božič in srečno Novo leto želi
 cenj. odjemalcem in se jim nadalje
 priporoča

Tepina Anton
 pekarija — Stražišče

Vesele božične praznike in srečno No-
 vo leto želi vsem cenj. odjemalcem
 in se jim toplo priporoča

Edi Grzetič
 trgovina — Kalvarija

Vesel Božič in srečno Novo leto
 želi vsem cenjenim gostom in se
 jim še nadalje priporoča gostilna

pri Bašarju
 Stražišče — (vrh stopnic)

Vesele božične praznike in sreč-
 no Novo leto želi vsem cenj. od-
 jemalcem in se nadalje priporoča

Jožko Eržen
 krojaštvo — Stražišče

Vsem svojim odjemalcem
 želi vesel Božič in
 srečno Novo leto

Janko Perčič
 čevljarstvo
 Rupa - Kranj

Vesel Božič in srečno Novo leto
 želi vsem cenj. odjemalcem krojač

Smerdel Matija
 Kranj — Struževo

Vesele božične praznike in srečno
 Novo leto želi vsem cenj. gostom
 ter se jim še nadalje priporoča

gostilna „Na Laborah“
 DRAKSLER MIHA

Vesele božične praznike in sreč-
 no Novo leto želi vsem cenjenim
 odjemalcem in se jim še nadalje
 priporoča

Kalan Franc
 mesar in prekajevalec
 Stražišče

Vesel Božič in srečno v Novem
 letu želi

„KOVINA“
 železnina — Kranj

Vesel Božič in srečno Novo
 leto želi

Franjo Nadižar
 strojno mizarstvo
 KRANJ

Cene zmerne in solidne!

Vesele božične praznike in
 srečno Novo leto želi vsem
 cenj. odjemalcem

Terčon Albin
 delikatese — špecerija
 Kranj, telefon št. 70.

Vesel Božič in srečno Novo leto
 želi naročnikom in odjemalcem

Viktor Tonejc
 tapetnik — Kranj

Vesele božične praznike in sre-
 čno Novo leto želi

vsem svojim cenj. odjemalcem

„HINKO“